



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Identifikátor materiálu: EU - 4 - 63, práce s textem A.Jirásek, Proroctví
Tématická oblast: český jazyk - literatura 1. ročníku

Anotace	Práce s textem, čtenářská gramotnost, orientace v textu, úkoly za textem.
Autor	Mgr. Jana Voráčková
Jazyk	Čeština
Očekávaný výstup	Snaží se porozumět textu, orientuje se v textu, samostatně plní zadané úkoly za textem.
Speciální vzdělávací potřeby	Vytvořeno pro žáky s lehkou mentální retardací
Klíčová slova	Práce s textem, orientace v textu, pracovní list
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Druh interaktivity	Aktivita
Cílová skupina	Žák
Stupeň a typ vzdělávání	střední vzdělávání – Praktická škola dvouletá
Typická věková skupina	16 - 17 let / 1. ročník
Datum vytvoření materiálu	10. 5. 2013

Různá proroctví

Uhromný balvan skalní trčel pod rozvalinou potštýnského hradu z šumného proudu Divoké Orlice. Prostřed řeky čněl, ve stálém útoku pěnivých vln. Lid v okolí měřil jím v čas jarních přívalů nebo na podzim, jak stoupala voda. Někdy se kámem zarděl; to z důlku na jeho povrchu přelila se rudá voda a stékala, řinula jako potůčky krve po jeho bocích. A tu se lid lekal, nebo ta zardělá vlaha věštila zlé doby, vojnu, hlad nebo mor.

Věky už stál ten balvan v šumu a hluku orlických vln; než i jemu měl kdysi nastat den.

"Přijde straka, kámen rozklube, a tu nastane v Čechách bída. Přitrhneť nepřítel do země a s ním útisky lidí a zlé nemoci."

Tak zněla stará věštba.

Roku 1866 podnikali na potštýnském panství nějakou stavbu. Poněvadž byla potřeba hrubého kamene, dal správce statku balvan v řece pod starým hradem prachem roztrhat. Staří lidé litovali omšného balvanu a nevěštili nic dobrého.

A hle, nedlouho poté vtrhli Prusové do země. Staré proroctví oživilo v paměti lidu, a každý teď viděl, že co předpověděno, se splnilo. Straka rozklubala kámen. Správce se Straka jmenoval; byla vojna a zlá nemoc pak také přikvačila.

.....

1. Nahrad' tučně zvýrazněná slova:

Uhromný balvan skalní trčel ... _____

Někdy se kámem **zarděl**; _____

Přitrhneť nepřítel do země a s ním útisky lidí a zlé
nemoci. _____

Staří lidé litovali **omšného** balvanu a nevěštili nic dobrého.

2. Označ, co je správně:

balvan trčel pod rozvalinou

- a) perštýnského hradu
- b) potštýnského hradu
- c) nadštýnského hradu

A tu se lid

- a) polekal
- b) klekal
- c) lekal

správce statku dal balvan v řece pod starým hradem prachem

- a) natrhat
- b) roztrhat
- c) přetrhat

nedlouho poté vtrhli do země

- a) Sasové
- b) Turci
- c) Prusové

správce se jmenoval

- a) Straka
- b) Kukačka
- c) Sojka

ŘEŠENÍ:

1. *Nahrad' tučně zvýrazněná slova:*

Uhromný balvan skalní trčel ... **ohromný**

Někdy se kámem **zarděl**; - **začervenal**

Přitrhneť nepřítel do země a s ním útisky lidí a zlé nemoci. - **vtrhne**

Staří lidé litovali **omšného** balvanu a nevěstili nic dobrého. - **starý, zestárlý, sešlý, opotřebovaný**

2. *Označ, co je správně:*

balvan trčel pod rozvalinou (b) **potštýnského hradu**

A tu se lid (c) **lekal**

správce statku dal balvan v řece pod starým hradem prachem (b) **roztrhat**

nedlouho poté vtrhli do země (c) **Prusové**

správce se jmenoval (a) **Straka**

Zdroj: JIRÁSEK, Alois. Staré pověsti české [online]

[cit. 2013-05-10]. Dostupné na WWW:

<http://ld.johannesville.net/jirasek-01-stare-povesti-ceske?page=69>